

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ НАГРАДА НА КЊИЖЕВНОМ КОНКУРСУ „АЛА ЈЕ ЛЕП ОВАЈ
СВЕТ?“ ГРАДСКЕ БИБЛИОТЕКЕ И ЧИТАОНИЦЕ ХЕРЦЕГ НОВИ

ПОВОДОМ 2. АПРИЛА, СВЕТСКОГ ДАНА КЊИГЕ ЗА ДЕЦУ

На литерарни конкурс расписан поводом Светског дана књиге за децу пријавио се знатно већи број ученика основних школа – укупно 97 радова из четири основне школе Општине Херцег Нови. Конкурс је подразумевао награде за поезију и прозу у три узраста:

1. 1–4. разред,
2. 5–7. разред,
3. 8. и 9. разред.

Аутентичност радова обезбеђена је ангажовањем библиотекара у сарадњи са школама. Радови су рађени под шифром а шифре су отворене по одлуци жирија о награђенима и похваљенима. Ученици су радове писали у школи два сата, на печатираним листовима. Напомињемо како није лако на тај начин писати састав – посебно песму, због чега је жири имао разумевања за мање неравнине у радовима и похваљује брзе и младе ђачке умове који су у задатом временском оквиру успели да обликују своје саставе.

Тема конкурса „Ала је леп овај свет?“ подстакнута је јубилејом, 190-годишњицом рођења чувеног песника за децу Јована Јовановића Змаја (1833–1904). Наслов његове песме дат је са провокативним знаком питања који је требало да ученике подстакне на изражавање сопственог става и промишљање света око себе и себе у том свету. Радови су показали како су основношколци мудри посматрачи, процењивачи и тумачи света у којем живе и да желе да тај свет учине бољим и праведнијим (у складу са својим дечјим моћима; у једном раду аутор наводи како жели много тога да побољша, но напомиње да је за то мали и мора да чека још пуно година).

У Змајевој песми радосни доживљај света проистиче из дечје стопљености с природом и из пријатељства. Тако и млади аутори ових радова уживају у природним лепотама Црне Горе, али и других земаља широм планете. Они воле свој завичај – Ловћен, Зеленику, бокелску обалу, густе шуме, као што опажају и лепоте других земаља и култура. У неким радовима дете леже на траву, слуша птице, посматра галебове, опажа колико је природа лепа – али, истовремено, и у којој мери је загађена, запрљана смећем, канализацијом, посеченим дрвећем, пластиком у мору. Оно дубоко осећа у којој мери је то опасно и угрожавајуће за свет у којем живи. Велики број радова свих узраста заснован је на еколошкој свести и залагању за лечење и очување природних лепота, што је за сваку похвалу.

Млади лирски глас у Змајевој песми радује се свету превасходно зато што је у лепом друштву („Славуј песмом / љуља луг. / Ја га слушам / И мој друг“). И у ученичким радовима вршњачко пријатељство веома је важно и обликује њихово расположење и доживљај стварности. Међутим, аутори ових радова показали су велику зрелост и самосвест, сведочећи како нису сва деца срећна, како нека расту сиромашна, без родитељског старања и уз разне проблеме. Тиме су показали висок степен емпатије према слабијима и немоћнима и жељу да утичу на њихове животе.

Много лепоте ученици су пронашли и у својој машти: ту су имагинарни пријатељи, животиње, зелено небо и плава трава, лењи јеж на дну мора, пливање с делфинима, на крилима змаја, пролазак кроз портал у имагинарни свет. Неретко, ученици свесно одабирају свет маште као лепши, праведнији свет у којем желе да живе.

Зато можемо бити поносни (без обзира на грешке и несавршености ових радова) на ученике који су учествовали својим радовима на конкурс. Показали су нам да су добри посматрачи и процењивачи света у којем живе, своју жељу да га оплемене и учине га бољим и праведнијим, чистијим. Ученици често напомињу да се стварност може посматрати и доживљавати из различитих перспектива, али како они свесно бирају да, упркос свему, верују у лепоту света. Због тога смо желели да наградимо њихову зрелост у размишљању и емпатију, па се у свакој категорији награђују три најбоља рада и похваљују радови који су били вредни пажње.

31. март 2023, Херцег Нови

Чланови жирија:

Проф. др Зорана Опачић (председник)

Јелена Ђоновић

Бојана Вучуровић